

Малюнок Володимира ПАВЛЮЧЕНКА.

Поет, мислитель, педагог

Що може бути краще,
як та гармонія душі!
П. Тичина.

Григорій Савич Сковорода — великий просвітник і письменник, найвидатніша постать у культурному й літературному житті України XVIII ст. Вірний син народу, його захисник, мудрий учитель і співць Григорій Сковорода став нашою непроминущою національною гордістю.

Справедливо оцінюючи літературну і громадську діяльність Сковороди, Іван Франко писав: «Григорій Сковорода — поява вельми помітна в історії розвою українського народу, мабуть, чи не найзамітніша з усіх духовних діячів наших XVIII ст.»

Ювілей Г. С. Сковороди — 270 років з дня народження — припадає на час національно-культурного відродження України, відродження української державності. І це показово, адже прогресивні ідеї, що відбивалися у поглядах Г. Сковороди, пройшовши крізь віки, дійшли до сучасників. Він палко вірив у світле майбутнє, в ім'я якого жив і творив. «Ми сотворим світ, полюбивши. Созиждем день веселіший», — писав Сковорода.

Г. С. Сковорода — наш славний зем-

ляк — народився 3 грудня (22 листопада ст. ст.) 1722 року в селі Чорнухах Лубенського полку (тепер Чорнухинського району) на Полтавщині в сім'ї незможного селянина-козака. Зростає майбутній письменник серед трудового народу. Дитячі та юнацькі враження згодом стали для Сковороди джерелом поетичного натхнення, літературної творчості. Змалку Сковорода виявляв великий потяг до науки і музики. Після закінчення церковно-парафіяльної школи у 1738 році батьки віддають сина до Києво-Могилянської академії, яка була першим вищим навчальним закладом на Україні і давала добру світську освіту. Сковорода вивчав в академії філософію, літературу, математику, класичні й нововіропейські мови, був одним із найбільш здібних студентів. Та все ж майбутня духовна кар'єра не приваблювала юнака, і Сковорода в 1753 році, не закінчивши двох останніх курсів, залишає стіни академії і йде працювати домашнім учителем до поміщика Степана Томаря у с. Коврай на Переяславщині.

Маючи виняткову освіченість і педагогічний хист, Сковорода прищеплює своєму вихованцю любов до знань, книги, прагне навчити його самостійно мислити, розрізняти добре і зло в навколишній дійсності.

Саме у цей так званий переяславський період остаточно формується світогляд Сковороди як просвітителя, демократа, визначаються основні творчі при-

(Закінчення на 4-й стор.)